

NepřemoŽENY: letošní Ceny Příběhů bezpráví obdržely ženy, které se nebály vzdorovat

4.11.2025 - | Člověk v tísni

Vzdělávací program Jeden svět na školách v pondělí 3. listopadu zahájil v pražské Lucerně 21. ročník Měsíce Příběhů bezpráví a ocenil tři ženy, které aktivně bojovaly proti komunistickému bezpráví. Laureátkami jsou Milena Blatná, Ivanka Lefeuvre a Věra Roubalová Kostlánová. Cenu do zahraničí získala neprávem vězněná krymská zdravotní sestra Iryna Danylovych.

Slavnostní předávání Cen Příběhů bezpráví zahájilo každoroční akci Měsíc Příběhů bezpráví. Té se letos účastní přes 600 škol, knihoven a dalších institucí, které během listopadu promítnou dokumentární filmy s tematikou moderních dějin z portálu JSNS.CZ, uspořádají besedy s pamětníky, historiky či dalšími hosty. K dispozici mají i další doprovodné materiály, díky kterým mohou seznámit žáky nebo diváky z řad veřejnosti s příběhy často neznámých hrdinů a hrdinek naší nedávné minulosti.

U příležitosti letošního 75. výročí popravy Milady Horákové se tématem staly NepřemoŽENY – ženy, které aktivně vzdorovaly komunistickému režimu, čelily bezpráví, věznění a útlaku, a přesto zůstaly věrné svým zásadám.

„Z důvodu letošního tematického zaměření Příběhů bezpráví, jsme se rozhodli Cenou Příběhů bezpráví ocenit pouze ženy, což jsme avizovali už v průběhu sběru nominací. Statečnost laureátek, všech nominovaných a dalších žen měla mnoho podob: některé aktivně vystoupily proti totalitnímu systému, jiné pomáhaly politickým vězňům, jejich rodinám a dalším lidem, které pronásledovali komunisté. Další uchovávaly nezávislou kulturu a umění nebo „jen“ odmítly přejít mlčením všudypřítomné lži. Vzepřely se systému navzdory značnému osobnímu riziku i ohrožení svých blízkých,“ říká Karel Strachota, zakladatel Příběhů bezpráví a ředitel Jednoho světa na školách.

Laureátky jako každoročně z obdržených nominací vybrala studentská porota.

„Rozhodovat bylo velice těžké, protože vybrat ten „lepší“ životní příběh, který se odehrál v těžké době, kterou jste sami neprožili, není možné a ani to nebylo naším cílem. Snažili jsme se vybrat ty laureátky, které s námi osobně nejvíce rezonovaly a nijak neporovnávat jejich životy. Myslím, že díky účasti v porotě je pro mě nyní o něco uchopitelnější to, jak tvrdě a neúprosně komunistický režim zasahoval do životů lidí, kteří projeví nesouhlas. Je důležité se v této oblasti vzdělávat a snažit se, aby taková doba opět nenastala,“ komentuje účast v porotě studentka Hedvika Starobová z pražského Gymnázia Elišky Krásnohorské.

Ocenění předali: J. E. Mons. Václav Malý, režisér Jiří Mádl, ředitel Knihovny Václava Havla Tomáš Sedláček a běloruská aktivistka a bojovnice za lidská práva Palina Šarenda-Panasjuk, která byla v lednu 2021 v rámci rozsáhlého potlačování opozice po masivních protivládních protestech zatčena a nespravedlivě vězněna až do letošního února.

Laureátky Ceny Příběhů bezpráví 2025

Studenti ocenili Milenu Blatnou, která jako účetní v jáchymovských dolech pomáhala tamním vězňům a statečně odolávala tlaku StB. Dnes působí jako předsedkyně Konfederace politických

vězňů. Cenu dále získala výrazná osobnost českého disentu a signatářka Charty 77 Ivanka Lefevre, jež spolu s rodinou čelila tvrdé perzekuci a v roce 1982 byla donucena k emigraci.

„Velice si vážím skutečnosti, že ocenění přichází od mladé generace. Je to pro mne záruka kontinuity, tedy že i oni, tak jako my v minulosti, se budou angažovat v obhajobě lidských práv a že slova svoboda, demokracie, solidarita a spravedlnost nezůstanou pro tuto generaci prázdnými pojmy,“ říká laureátka Ivanka Lefevre.

Cenu Příběhů bezpráví získala také Věra Roubalová Kostlánová, která již jako studentka protestovala proti okupaci v roce 1968, podepsala Chartu 77 a spolu s manželem pomohla ukrýt Dagmar Šinoglovou, pronásledovanou za šíření samizdatu.

Cena do zahraničí

Speciální ocenění do zahraničí Člověk v tísni udělil Iryně Danylovych. Zdravotní sestra, občanská novinářka a obrádkyně lidských práv se po ruské okupaci Krymu v roce 2014 aktivně zapojila do dokumentování porušování práv zdravotníků a politicky motivovaných případů v okupovaném území. V roce 2022 byla zatčena ruskými bezpečnostními složkami a na základě falešných obvinění odsouzena na sedm let vězení, kde je vystavena nelidským podmínkám, je jí odpírána lékařská péče i kontakt s blízkými. Cenu za ni převzala její kolegyně Tetiana Pečončyk, předsedkyně představenstva ukrajinského Centra pro lidská práva ZMINA.

<https://www.clovekvtisni.cz/nepremozeny-letosni-ceny-pribehu-bezpravi-obdrzely-zeny-ktere-se-nebaly-vzdorovat-13049gp>